

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Săimăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc) Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău) Târnavăana, Timișana, Tîbleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—

Redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 fileri.

O chestiune de actualitate.¹

În «Glasul Ardealului» din Brașov s'a publicat de către «Sfatul național al Țării Bărsii» un apel, prin care se cere să se dea despăgubire internațiilor și întemnițaților politici din timpul războiului mondial și mai ales deia 1916 încoace.

Se naște întrebarea cine are să dea această despăgubire, care este modul ei de validitate și după ce principii ar fi să se acorde.

La aceste întrebări mă simt îndatorat a răspunde și a da deslușirile necesare.

Punem chestiunea despăgubirii internațiilor și întemnițaților în primul loc, din considerarea, că pe acest teren puterea de stat ungară s'a manifestat cu toată furia, ce de secolii căută a nimici trunchiul vieții naționale române. Aici voiă ungarul să lovească în Român, pe când la celelalte forme de păgubire — deși tendința e aceeași, contrastul între neam și neam, dușman și dușman nu iese atâta în relief — fiind aceste pagube în parte și o urmare firească a războiului.

După principiile generale de drept privitoare la despăgubire, sarcina despăgubirii cade asupra celui ce a cauzat paguba. E clar deci, cumcă întru cât se recunoaște baza de drept a despăgubirii, statul ungar sau mai bine zis statul maghiar, al cărui interese specifice au fost servite prin internări și întemnițări, este dator a da aceste despăgubiri.

Imprejurarea cumcă paguba s'a cauzat prin dispoziții, după formă cel puțin legale, nu schimbă în-

tru nimic esența îndatoririi — ci influențează numai forma validității.

Nu incapa îndoială, că statul maghiar nu admite forma civilă ca formă de validitate a acestor pretensiuni.

Acordarea acestor despăgubiri presupune deci *puterea* de a le valida, iar această putere se poate manifesta numai cu ocazia și prin pertractările de pace.

Este o datorință absolută a organelor noastre ocârmuitoare ca cu ocazia pertractărilor de pace să susțină aceste pretensiuni cu energia, ce e inerentă dreptății cauzei.

Încât ce privește măsura despăgubirii, tocmai în urma caracterului acesteia, sunt de părere, ca după posibilitate și în special pentru cazul că despăgubirea va fi dată de dușman, ea să fie *completă*.

Paguba efectivă, ca și câștigul rămas (lucrum cessans), precum și o despăgubire — recompensă pentru durerile sufletești împreunate cu întemnițarea și internarea, trebuiesc acordate.

Cea din urmă după dispozițiile codului civil austriac referitoare la desdaunarea durerii (Schmerzengeld, fâjdalomdij).

Cu totul alta ar fi situația, când pe calea de mai sus nu s'ar putea ajunge la despăgubire.

Pentru acest caz chestiunea își pierde ascuțișul și ar fi de tratat după aceleași principii, ca și celelalte categorii ale păgubiților prin războiu.

De câștig pierdut și recompensa durerilor morale n'ar mai putea fi vorba pentru acest caz.

Nu putem cere ca neamul să plătească aceea, ce fără interes material am suferit pentru neam.

Singura recompensă ce ne rămâne pentru eventualitatea aceasta e mângăierea de a fi suferit pentru neam și dreptul de a ne bucura cu toții împreună,

¹ Primim dela colaboratorul nostru extern dl Dr. Constantin Moga, articolul de mai jos, pe care îl recomandăm în specială atențiune a Consiliului nostru dirigent.

de viitorul ce se deschide copiilor, nepoților și strănepoților noștri.

Paguba efectivă (donum emergens) însă ar fi în acest caz să se restituie dela stat, sau în cadrul despăgubirilor generale de războiu obținute cu ocazia pertractărilor de pace, sau chiar independent de acestea.

În privința aceasta pe baza contactului meu cu poporul din comitatul Brașovului îmi iau voie a servi cu următoarele deslușiri.

Să distingem următoarele categorii:

1. Pagubele anunțate la autoritățile ungare.

E cunoscut cumcă acei Români, cari nu s'au refugiat sau nu au fost internați și închiși încă și-au anunțat pretensiunile lor la autoritățile ungare.

Aceste pretensiuni au fost numai în minimă parte stabilite și în mai minimă parte licuidate și plătite.

Am înaintea mea un atestat al Sfatului național român din comuna Rodbav, de lângă Brașov, sprijinit de un atestat al primăriei comunale de acolo, prin care se dovedește, cumcă locuitorilor Români din această comună li s'a stabilit paguba de către comisia ungurească în suma de 46,788 cor.

Dela ministrul unguresc s'a asignat paguba întreagă aproape fără deosebire la toți locuitorii Sași în sumă de cor. 173,000, iar la Români zis și scris suma de 450 cor., adică patru sute cincizeci coroane.

Mai pregnant este însă cazul comunei Cristian, care comună în August 1916 la retragerea reg. 24 honv. la ordinul unui căpitan ungar a fost aprinsă de honvezii unguri, originari din Treiscaune. Conform unui atestat, ce-mi stă la dispoziție pagubele suferite de Români aci sunt 1,339,840 cor. S'au stabilit de comisia exmisă a statului ungar 306.837 cor.

Cu toate că locuitorii Români au rămas fără economii și fără adăpost, li s'au licuidat și asignat Sașilor în luna aceasta (Decembrie 1918) suma de cor. 454,000—, iar Românilor: *nimic*.

Asupra cazului acestuia nu mai încapă nici o discuție. E strigător la cer; iar organelor noastre de ocărnuire li se impun energice dispoziții.

Dar nu numai în aceste comune s'a procedat așa, ci în toate comunele comitatului Brașov așa încât Sfatul național din țara Bârsii a fost necesitat să oprească sumele avizate la oficiul de dare pentruca să evite revolta poporului.

Iar cât privește felul de procedură al comisiilor nu trebuie uitat că aceștia procedau cu cea mai mare rigoare față de Români — având după cât se afirmă ordine speciale referitor la cei nedemni de încredere «megbizathatlanok». Dar astfel am fost considerați noi toți!

Și cumcă în aceasta a fost și este un sistem nu se poate tăgădui. Aceasta ca toate celelalte prigoniri sunt făcute cu cap și sistem.

2. Sunt însă pagube neanunțate și nepertractate de autoritățile ungare.

După cauzele din cari nu s'au anunțat aceste pagube ar fi de distins și aici mai multe categorii și anume:

a) pagube neînsemnate pe cari păgubașii numai cu considerare la micimea lor și în urma situației lor mai favorabile financiare nu le-au validat față de Unguri, iar acum bucuros ar încassă sume dela statul român;

b) pagubele refugiaților în România merită cea mai delicată atențiune.

E știut cumcă averea celor duși în România căzând sub dispozițiile art. de lege XVIII din 1915 au fost jefuite complet.

Furia concetățenilor noștri sași și unguri aici s'a manifestat în deplină vigoare. Averea acestor confrăți de suferințe și dureri nu cădeau în cadrul și sub scutul legilor.

Averea Secelenilor refugiați a fost încă în 1916 astfel prădată încât nu a mai rămas nimic din ea. Toți au fost jefuiți ziua în amiaza mare de Ciangăi. Cu mobilierul mocanilor și hainele lor s'au împodobit și înfolit concetățenii lor Ciangăi, cari în mare parte își aveau și mai înainte existența în România. În privința aceasta nu au făcut excepție nici chiar notarii și primarii — forurile siguranței publice.

De bază la această afirmațiune mi-a servit o epistolă a doamnei Amalia Lăpădat, care îmi stă la îndemână, dar am auzit același lucru dela diferite alte persoane.

Iar tribunalul din Brașov nu cred că poate vedea un singur caz dela 1916 încoace că vre-o persoană a fost pedepsită pentru furt comis în contra refugiaților. Tot astfel au pățit și brașovenii, cari au să mulțumească că casele lor nu au rămas ca napul, împrejurării, cumcă mobiliarele rechiziționate de miliție li s'a restituit în parte în urma schimbării actuale a lucrurilor.

Această categorie de păgubiți trebuie adusă în situația de mai înainte.

Să li-se deie posibilitatea de a-și procura lucrurile pierdute fără vina lor.

Ce privește această categorie de păgubi autoritățile ungare consecuent punctului lor de mâncare, «Românilor nu le compete despăgubiri» — nu au făcut nici o conșcriere.

Din punct de vedere tehnic și modul de validare poate ar fi încă de distins între paguba făcută de: 1. Concetățeni. 2. Miliție germană și 3. Miliție austro-ungară.

3. Pagubele cauzate de autorități pe baze de dispoziții legale art. de lege XVIII din 1915 și prin vânzarea sub titlul fictiv sau forțată a averii celor absenți.

Prin interpretarea falsă a §-lui 327 din codul penal militar (crimă în contra puterii armate) și aplicarea articolului de lege XVIII din 1915 autoritățile ungare au avut posibilitatea de a pune sub sechestru și a vinde sub titlu de *licitație prealabilă*, averile

mobile a internaiților, internaților Români și a absenților.

Astfel de vânzări se făceau *fără a mai ascultă pe părți*, curatorii lor, sau pe familia executului. Se procedă fără nici o cruțare.

Eră de-ajuns un simplu atestat comunal de dubiu înțeles, pentru a se ordonă secuestru criminal și în consecință, fără ascultarea partidelor, *licitațiunea*.

Celor în chipul acesta păgubiți nu le putem ajuta decât numai prin *restituirea completă în integru* încât se poate, printr'o ordonanță a guvernului bazată pe următoarele principii:

1. Să restituim în natură tot ce s'a licitat, invalidându-se printr'o dispoziție generală aceste licitații.

2. Despăgubirea cumpărătorului ar fi datoria statului (ungar sau român) prin restituirea prețului de cumpărare.

3. Taxele curatorului și cheltuielile de execuție să le poarte statul maghiar.

4. Chestiunea despăgubirii nu ar împedecă extradarea averii secuestrate.

În privința acestei categorii ultime de pagube se impun *dispoziții de urgență*.

Brașov, la 24 Dec. st. n. 1918.

Dr. Constantin Moga,
advocat.

La chestiunea succesiunii financiare a statelor.

— Articol din afară. —

Hotărît, că rezolvirea chestiei financiare, va formă una dintre cele mai însemnate probleme — poate cea mai însemnată — a congresului de pace. Și pentru învinși, dar și pentru învingători, — abundența enormă de numărar, — care la nici un caz nu poate fi întrebuițată în întregime, formează un pericol economic. Dovadă e criza, ce-a urmat după războiul germano-francez. (1871). Apoi de altă parte uriașele sarcini, a datoriiilor de stat, cauzate de groaznicul războiu, cari apasă finanțele tuturor statelor beligerante, într'un mod necunoscut până aci. La aranjarea acestor chestii din capul locului, la congresul de pace se va face negreșit deosebirea între învinși și învingător. Și dacă într'adevăr antanta va voi să pedepsească puterile centrale cu toate mijloacele, ce-i stau la dispoziție pentru cauzarea războiului, apoi retorsiunile financiare economice parte sulevate de presă, — parte bănuite, — vor aduce statele puterilor centrale într'o stare deplorabilă. Pagube vor suferi mai multe ori mai puțin toate popoarele, cari au alcătuit sub durata războiului păcătoasa alianță a puterilor centrale. Fără să intru în amănunte, amintesc aci că în general și noi Români vom suferi pierderi considerabile, însă în schimb beneficiile, de cari vom face părtași ca cetățenii României, sunt neasămănat mai mari decât aceste pierderi!

La începutul unei curente ministrul de finanțe ceh Dr. Rasin a făcut în Praga niște declarații, în cari se reoglindesc vederile oficiale ale guvernului actual ceh; a spus că cehii nu recunosc că împrumuturile de război austriace s'au făcut în mod legal. Cu alte cuvinte, în sensul acestei declarații, poporul ceh nu voește să ia parte la replătirea împrumutului de război, — ci lasă această moștenire în întregime în sarcina moștenitorilor direcți ai răposatei Austrii și cari sunt numai nemții din «Deutsch-Oesterreich». Verosimul că și celelalte popoare, cari s'au rupt din corpul Austriei, vor face la fel. Și tot cam așa sunt stările și în Ungaria, unde în mod și mai just se poate refuza participarea la sarcinile fostului stat de asupritori și tirani. O mie de ani au fost exploatați și asupriți pe toate terenele de Unguri. — mai are înțeles să ducem în România mare și sarcini materiale cu noi? Nu e destul de mare nefericirea rămânerii noastre pe toate terenele înapoia neamurilor libere? O mie de ani de zile au plătit destul tribut ungarilor asupritori, de azi înainte nici un filer mai mult!

După cât sunt informat și în cercurile noastre financiare competente, dominează ideea ca împrumuturile de stat să fie considerate ca și o afacere pur internă a ungarilor; ei au făcut războiul împreună cu nemții, ei poarte toate consecințele războiului, plătească cheltuielile făcute de ei! În privința aceasta se crede, că nici antanta nu va avea altă părere. Războiul acesta cauzat fără îndoială de puterile centrale fiind cea mai mare crimă împotriva omenimei, trebuie considerat ca crimă și toate chestiile în legătură cu războiul trebuie tratate din acest punct de vedere. Așa stând lucrul, se va face deosebire între datoriiile de stat făcute înainte de războiu, pentru cari servește drept garanție, averea fostului stat ungar, — și între împrumuturile și celelalte datorii de stat făcute pentru purtarea războiului. Din datoriiile prime va trebui să ia și popoarele, ce se rup, azi din corpul Ungariei, — după-și vor fi făcut și ele socoteala lor, în proporție cu averea de stat, ce trece cu ei în posesiunea statului nou.

Oarecare naționalist însuflețit va zice. — nu luăm nici un filer nici din datoriiile de înainte de războiu. Da, așa e, dacă ar fi după cum noi am dorî; ba ar fi și just, — dacă am putea arunca în cumpăna împărțirii, — pentru centrabalansare — greutatea suferințelor milenare. Ei, dar vor zice alții că nu e potrivit cu sufletul nostru latin nobil, ca să ne răsbunăm pe Ungurii de azi, pentru toate suferințele, ce ni le-au cauzat ungarii din toate timpurile. — Și apoi mai e ceva. La datoriiile de categoria primă (dinainte de războiu), sunt interesate și statele antantei și ele nu vor lăsa periclitare interesele lor materiale, de dragul nostru, cu toate că suntem fiii gintei latine.

Dacă într'adevăr va urmă executarea economică fără considerații a puterilor centrale, — apoi cu adevarat se poate zice «vae victis»! Văzute prin prizma

aceasta lucrurile își poate face închipuire oricine, ce grozavă va fi catastrofa economică a puterilor centrale. — Chiar dacă e voită de antanta această catastrofă, apoi va trebui bine chibzuită, ca să nu producă o catastrofă europeană, care să degenereze într-o nouă revoluție, cu urmări azi de neprevăzut. Organismul economic universal, a dovedit-o chiar războiul, este atât de complicat și sensibil, încât orice operațiune făcută, cauzează dureri cari se simt în întreg corpul acestui organism, — dacă nu sunt făcute cu precauțiunea necesară. (Lăsăm domnule afacerea pe mâna Englezilor! Nota culegătorului.)

Special la noi Români ardeleni pentru cazul schițat mai sus nu vor fi pierderi mari pentru că suntem un popor sărac, — nu avem mult de pierdut. Vor pierde toți ceice au adunat numărar, ceice au subscris împrumut de război, și în general rentierii (puțini la număr) cari și-au plasat capitalul în efecte depreciate. Țăranul care și-a cumpărat pământ și realități a făcut cea mai sănătoasă politică. În schimb vor suferi băncile cu prea multe efecte publice în cassă, și cari în decursul războiului și-au vândut realitățile avute, ca din profitul artificial realizat, să arete acționarilor bilanțuri frumoase. Cu un cuvânt se va răzbuna diletantismul atâtor directori amatori și altor capacități financiare mult trimbițate, și lăudate prin auto-reclame. Poate ca această lecție strajnică va desgusta lumea de-a mai susține «cultul incompetenței», — de până aci.

Incheiu atrăgând atențiunea cetitorilor asupra deosebitei importanțe internaționale, a chestiei financiare-economice, și a soluției ce se va da la congresul de pace.

I. Cioban.

Situația financiară.

O depeșă oficială anunță că comanda supremă a armatelor române de pe teritoriul fostei Ungarii și a Bucovinei a fixat cursul Leului cu două coroane. Tot aci amintim, că guvernul român din București a ordonat stampilarea bancnotelor emise de «Banca Generală Română», la ordinul comandei militare germane («M. V. i. R.») și cu 1 Ianuarie le va retrage din circulație. Ziarul «Izbânda» din București îndeamnă publicul să grăbiască cu prezentarea spre stampilare a bancnotelor, în lei, germane, spunând că «e o datorie patriotică pentru fiecare locuitor al României, ca să ușureze Statului puțința de a cunoaște cât mai precis și cât mai curând, cantitatea bancnotelor, cu cari Germanii s'au lăudat că le-au exmis în baza unui privilegiu, și că e acoperită printr'un depozit în numărar la Banca imperiului german».

«Nu uitați că fiecare stampilă pe bancnotele nemțești e cât un *Pol de aur* pentru țara noastră».

Atragem atențiunea publicului român asupra acestui aviz, din care reiese că Leul german e mai bun decât Coroana. Nemții, la retragerea lor, neavând alți

bani decât lei germani, au vândut suta de lei germani cu 80—60—30 Cor.; azi, cursul acestor lei a trecut în comerțul liber, bine peste suta de coroane și în Bucureștiagio este foarte mic între cele două feluri de Lei. — În părțile Sibiului s'au făcut în săptămânile din urmă speculă cu acești bani, — cari au produs câștiguri de sute de mii! Prin stampilarea și retragerea leilor germani, statul român intenționează să pună capăt speculei cursului de valute, — care păgubește pe cei neștiutori. — Tot aci notăm, că importul de Lei germani este oprit în România, și leii germani stampilați de diferitele autorități ungare și puși în circulație de nemți în Ungaria, în comerțul liber sunt considerați de egali cu Coroana și nu cu Leul român.

Această împrejurare se explică așa. Armata lui Mackensen în marșul ei de retragere la trecerea prin Ungaria nu dispunea de alți bani, decât Leii germani. În Ungaria nu voia nimenea să-i accepte, și atunci s'a văzut Mackensen silit să facă un acord cu comitele suprem al comit. Sibiu, în sensul căreia Mackensen a garantat răscumpărarea bancnotelor cu prețul de 1 Cor. pentru 1 Leu german. Aceste bancnote de lei germani, pentru publicul să aibă încredere în ele au fost stampilate de oficiul vice-comitelui sibiian și apoi puse în circulațiune. Aceste bancnote și în România sunt considerate de coroane și nu lei, în comerțul liber.

Amănuntele financiare ale armistițiului.

Comisiunea internațională a armistițiului încheiat la Spaa a exmis o subcomisiune financiară, din care face parte D. de Colles și D. de Lasteyrie în scopul de a stabili amănuntele financiare ale condițiilor de armistițiu față de Germania.

Germania nu va putea înstrăina, cedă, ipotecă căile sale ferate, minele sale, pădurile, nici altfel de întreprinderi industriale, coloniale sau comerciale, în cari statul german are interese materiale. Germania nu se va putea atinge de valorile străine, cari aparțin statului, nici de încassarea de aur pentru Banca Imperială (Reichsbank) decât numai în condiții anume determinate.

Germania va trebui să restituie imediat autorităților franceze sau belgiane: toți titli, valorile și documentele diverse, pe cari le-a capturat în Nordul Franței sau în Belgia. Valorile franceze se vor depozita în cea mai mare parte la Bruxelles și la Liège. Acestea se vor transporta în Franța și se vor distribui celor interesați, îndatăce se va fi făcut procedura de recunoaștere a intereselor materiale.

De asemenea Germania are să restituie toate bonurile de cassă ale orașelor, camerelor de comerț și altele, pe cari le are în posesiunea sa, tot așa și materialul de tipar, planșele, hârtiile de deseme filigrane etc. necesare la fabricațiunea monetelor. Ea

va avea să restituie arhivele publice și private, cărțile de contabilitate, documentele cadastrale, pe cari le-a dus, apoi planurile, devizele importante pentru reconstruirea industrială a teritoriilor ocupate; Germania este obligată să restituie toate obiectele de artă luate din muzee sau dela particulari.

Germania are să restituie în cursul lunii Decembrie incasso-ul și biletele Băncii Naționale a Belgiei, tot asemenea și activele băncilor franceze sau belgiane, pe cari le-a luat și le-a convertit în marce.

Ea are să remită aliaților aurul capturat în Rusia, anume cele 320 milioane a căror primire a adevărit-o în baza tratatelor dela Brest-Litovsk; acest aur se va transporta la Paris în tresorurile Băncii Franței, unde se va da revers de primire în contul comun al aliaților.

Germania va avea să răspundă pentru toate rezervele făcute pentru titlurile, valorile și incasso-urile etc. cât și pentru aurul, care l-ar fi luat Germanii în cursul campaniei și pe cari ei nu le-ar restitui în condițiile prescrise.

Ministrul de finanțe a dat instrucțiile cele mai precise, pentruca din partea guvernamentului francez aceste dispoziții diverse să se execute întocmai.

Statificarea asigurărilor.

Societățile mari și vechi de asigurare au un deosebit interes să facă cea mai mare opoziție posibilă contra statificării asigurărilor, contra monopolului de stat în piața de asigurare. Despre antiteza ivită între interesele statului și între interesele marilor societăți de asigurare ne putem face o idee din cele următoare:

Din partea societăților private se accentuează, că piața asigurărilor este o piață internațională. Ea nu cunoaște frontiere, prin urmare, având în vedere conflictele de așteptat în viitor între state, este imposibil ca statele să devină firme de reasigurare pentru riscurile aflătoare în alte state. Obiecțiunea aceasta însă este destul de străvezie, dacă privim la propunerea, ce o fac aceleași societăți private, când cer în locul monopolului de stat, monopolul privat pe seama lor. În special se cere excluderea tuturor societăților străine din țară, suprimarea sau lichidarea forțată a tuturor societăților de asigurare fondate în ultimi zece ani și fuzionarea tuturor societăților și reuniunilor mici cu societățile mari, în fine individualizarea societăților de asigurare, așa de ex. fie numai una pentru grindină, una pentru accidente, etc.

Fiindcă acestea sunt părerile dominante în cercurile societăților din Ungaria, evident, că viitorul ce o așteaptă pe Banca noastră de asigurare în vechiul stat, actualmente republică populară, nu era tocmai trandafiriu.

O altă obiecțiune, ce se face contra statificării asigurărilor este chestiunea rizicurilor mari industriale,

pe cari afirmative statul nu le-ar putea suporta, dar societățile private le suportă ușor prin legăturile internaționale de reasigurare. Concluzia societăților private mari este și aici monopolul privat pe seama lor. Adecă forța capitalului privat este și trebuie să rămână mai mare decât a capitalului monopolizat de stat. Ar fi adecă suficientă monopolizarea asigurărilor din partea unor firme private, pentru-ca prin legături internaționale rizicurile mari industriale să fie suportate fără nici o greutate.

Obiecțiunea este cât se poate de tendențioasă, deoarece statul are mijloace la dispoziție de a face față daunelor catastrofale chiar, la a căror asigurare societățile private nici nu vor să se gândească, așa de ex. daunele cutremurelor de pământ și a exundărilor. Dar realitatea istorică arată, că chiar la daunele de incendiu, cele mai catastrofale, majoritatea nefericiților au fost neasigurați și neasigurați fiind, eo ipso desdăunarea lor a căzut în sarcina statului. Fapt incontestabil este, că statul a trebuit să plătească mai multe milioane în despăgubiri față de neasigurații săi, decât milioane plătite de societăți private pentru asigurații lor. Și le-a plătit, pentru-că a trebuit să le plătească, aflându-și mijloacele în impozite ca și în împrumuturile de stat.

O a treia obiecțiune contra monopolului de asigurare în regia statului este, că statul nu poate lua toate ramurile de asigurare asupra sa, ci va trebui să lase și mai departe societățile private pentru cultivarea unor anumite rami de asigurare. Dar cu situația aceasta societățile private nu se vor mulțami. Ele vor accepta una din următoarele două căi: sau își vor selecționa materialul cel mai bun pentru sine și vor lăsa statului materialul cel mai slab, sau își vor lichida toate afacerile.

În forma aceasta obiecțiunea a treia este o amenințare la adresa statului, amenințare de boicot, firește deghizată. Analizat însă, substratul amenințării acesteia se vede a fi debil și labil. Societățile private au fost libere să-și selecționeze stocul de asigurare și până acum, lăsând rizicurile grele la o parte în sarcina statului. Iar renunțarea la afaceri preste tot apare aici, ca și renunțarea la strugurii prea... acri.

O a patra obiecțiune contrară se constituie din lipsa concurenței și a controlului public. Excluderea concurenței însă și-o dorește fie-care societate pentru sine, iar lipsa controlului public în regia monopolurilor statului, ce acuză poate fie aceasta? Săracă republică populară, care crezi a avea o astfel de administrație la regia monopolurilor. Dar oare monopolul privat al câtorva societăți, ce control public poate avea în astfel de împrejurări asupra sa? Adecă emulațiunea dintre două trei societăți private concesionate de stat, de alt-fel bine cartelate, oferă posibilitatea de control public în rezultatele propagandei de achiziție?

Să luăm însă a cincea obiecțiune. Se zice, că prețuirea a priori oficioasă din partea autorităților

statului pentru toate imobilele din țară presupune înmulțirea costisitoare a funcționarilor. Dar un astfel de argument, adus în republica poporală ungară, unde vor rămâne probabil mulți funcționari de stat fără posturi, ce fel de valoare are? Că cheltuielile și greutatea inventarizării tuturor imobilelor din țară ar fi prea mari, ar fi disproporționate cu rezultatele și scopurile atinse de stat, încă e o părere tendențioasă. Căci pentru care motiv executarea legilor de impozite trebuie să se întemeieze numai pe fasiunile particularilor și pe activitatea comisiunilor administrative, apoi a comisiunilor de impozite și reclamații în cauze de impozite? *Oare, pentru care motiv impozitele să rămână și mai departe pe fundamentul fasiunilor subiective ale contribuabililor și pentru-ce prețuirile sistematice să nu servească de bază obiectivă la calculațiunea impozitelor?*

În fine? «*Tempora mutantur*». Se zice, că situația actuală pretinde dela stat prestațiuni financiare mari, în care scop mai bine să se monopolizeze alte întreprinderi de capital. Asigurările să rămână însă ca o excepțiune în mâinile private ale câtorva întreprinderi renumite, cari au făcut și până acum mari servicii financiare statului, prin fondări directe și indirecte de institute financiare, prin împrumuturi ipotecare mari și prin plasarea capitalurilor lor în efecte. Se mai adaugă și suma mare a impozitelor piătite de societățile de asigurare în casa statului sub diferiți titli. Nu rămâne decât ca resortul finanțelor să facă apel la societățile de asigurare mari și acestea vor da cu plăcere tot ajutorul financiar, de care statul are nevoie. Aici una din două: ori se bagatelizează cu intențiune interesele financiare ale republicei poporale maghiare, ori se exagerează intenționat puterile financiare ale societăților de asigurare.

Expunerile de mai sus, firește nu ne privesc imediat, deoarece nu aparținem la sfera de interese a republicei poporale maghiare. Nu este exclus însă ca în viitorul apropiat chestiunea statificării asigurărilor să devină actuală pentru statul român, unde de asemenea sunt vreo două societăți mari de asigurare, cari încă ar preferi monopolul privat pe seama lor, în loc de regularea chestiunii de asigurare prin regia monopolurilor statului. Între împrejurările schimbate, credem, că Banca Generală de Asigurare fondarea «Solidarității» și a institutelor financiare române din Ardeal, care nu a urmărit scopuri capitaliste și astfel de scopuri sunt departe de programul precis al acestei instituțiuni, dacă nu i se dă poziția corăspunsătoare în aranjamentul noului Stat Român, fără îndoială va preferi trecerea asigurărilor la Regia Monopolurilor Statului, în loc de a se mulțami cu o eventuală înstăpânire a monopolurilor private ale societăților, cari au lucrat nu tocmai ireproșabil în țara Mamă.

V. V.

CRONICĂ.

Ocuparea tuturor ținuturilor locuite de români prin armatele române. — merge, spre liniștirea tuturor, cu pași rezezi. Spunem că a tuturor ținuturilor locuite de Români, — fiindcă Generalul român Moșoiu, — când a fost întâmpinat de diferite deputațiuni, la intrarea sa în Sibiiu, a răspuns la cuvintele de bineventare ale președintelui consil. național român din com. Sibiiu Andreiu Barseanu, — că are ordin dela *M. Sa Regele Ferdinand* să ocupe toate ținuturile locuite de români, până la ultimul sat!

Cu aceasta ocaziune dăm expresie dorinței noastre de a vedea cât mai curând dizolvate și contopite în armata română, toate legiunile (gărzile) române. Remunerațiunile urcate, ce le au atât ofițerii, cât și legionarii, produc un efect rău asupra mulțimei. Nimenea nu mai voește să lucreze, dacă la legiunea română poate primi remunerațiuni urcate pentru o activitate minimală, — mai mult de reprezentare și de ceremonii. Acum când este atât de lucru, dacă nici brațele de muncă, ce le avem, nu muncesc, apoi ce se va alege de viața noastră economică! E vorba să luăm, cu vremea, întreg imperiul peste ținuturile locuite de Români, să luăm administrația și toată organizația autonomiei naționale cu întreg complexul ei, fără să avem experiențe nici personalul de lipsă al specialiștilor, să facem cu un cuvânt din nimica, ceva. — La astfel de momente stau atâția intelectuali fără nici un rost în serviciul legiunilor, în loc să-și vadă de treburi și ocupațiuni serioase. Nu avem intențiunea să atacăm instituțiunea ca atare, ci am dori să vedem reduse legiunile la mărimea recerută de împrejurările locale, iar persoanele de prisos, redacte ocupațiunii lor. Dorim să nu se facă risipă de bani, timp și muncă, ci fiecare să fie factor productiv în viața noastră economică.

Guvernul nostru central. Monitorul oficial publică cu data de 20 Noemvrie următoarea listă a cabinetului *Brătianu*:

M. Pherekyde, ministru fără portofoliu; *A. C. Constantinescu*, ministru industriei și al comerțului; *I. G. Duca*, ministru al cultelor și instrucțiunii publice; dl *G. G. Mârzescu*, ministrul internelor; *J. Inculețiu*, ministru fără portofoliu; *Anghel Saligny*, lucrări publice; *G. Buzdugan*, justiție; *Oscar Chiriacescu*, finanțe.

Serviciu de noapte la unele oficii postale. S'a introdus la următoarele oficii postale:

Brașov, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy, Csikszereda, Toplița-română, Reghinul-săsesc, Târgul-Murășului, Ernut, Diciosântmărtin, Ibașfalău, Mediaș, Făgăraș, Sighișoara, Székelyudvarhely, Sebeșul-săsesc, Sibiiu, Teiuș, Vințul-de-jos, Copșa-mică, Blaj, Agnita.

Aiud, Uioara, Bistrița, Ludoșul-de-murăș, Orăștie, Piski, Deva și Székelykocsárd, până la altă dispoziție *serviciu de zi și de noapte*, serviciu, la care conducătorii oficiilor vor fi constrânși în caz de necesitate, chiar și cu forța brahială.

Comisari de alimentare. Au fost numiți la resortul alimentării comisari de alimentare pentru comitatul Bihorului dl *Cornel Beșan*, protopretor în Aleșd; pentru comitatul Hunedoarei dl *Nicolae Macrea*, directorul «Agricolei» în Hunedoara; pentru comitatul Turda-Arieș dl *Dr. Augustin Rațiu*, avocat în Turda și pentru comitatul Târnavei mici dl *Dr. Virgil Radeș*, avocat în Dicio-Sân-Mărtin.

Cursul coroanei, scade mereu. De câteva ori a avut tendința să se urce, dar pentru scurt timp. Astfel după știrile ultime, — în Elveția cu toate că deviza în coroane e cotată cu rotund 28 Cor. — cassele de schimb nu primesc bucuroși coroana, — ba se spune că nu se plătește mai mult de 22 franci pentru suta de coroane. Echivalentul valutei în vreme de pace, era rotund 100 Cor. = 105·20 franci.

Pentru restabilirea ordinii. Prin o notă circulară șeful resortului de comunicație a îndrumat toate prefecturile, respective consiliile naționale române să se îngrijească și să întreprindă toate măsurile preventive necesare pentru siguranța absolută a liniilor ferate, a șoselelor de comunicație, a gărilor, a oficiilor, a oficianților și impiegaților dela gări și dela atelierele căilor ferate.

A dispus mai departe ca populația să se avizeze că toate ordinele referitoare la executarea acestei note circulare sunt a se observă cu strictețe. Față de eventualele abuzuri se vor aplica cele mai severe măsuri de retorsiune.

Dreptul de dispoziție asupra materialelor, produselor și mărfurilor. Prin o notă circulară șeful resortului agriculturii și comerțului a avizat consiliile și gardele naționale că pentru păstrarea averilor statului și pentru asigurarea unei drepte împărțiri a materialelor, produselor și mărfurilor, Consiliul dirigent și-a rezervat rezorturilor sale întregul și exclusivul drept de dispoziție și distribuire.

Toate depozitele și stocurile de orlce fel sunt a se anunța imediat Consiliului Dirigent, — resortul agricultură și comerț, — iar cerealele și articolele de alimentare resortului alimentării.

Impiedecarea folosirii cerealelor la fert de spirt. Șeful resortului de alimentare a ordonat luarea măsurilor necesare pentru a împiedeca folosirea cerealelor pentru fert de spirt.

Impotriva acelor, cari nu se supun acestui ordin, se va porni numai decât cercetare.

Apel. Medicii veterinari români din Transilvania, Bănat și Ungaria sunt rugați ca în cauza organizării — să-și trimită adresele lor la dl *David Popovici*, medic vet. al prefecturii polițienești din Brașov.

Cursul Leilor. În baza ordinului Ministrului de finanțe Marele cartier general a fixat cursul leilor în teritoriile ocupate de armata română 1 Leu = K 2—

Necrolog. *Fotin Enescu*, ministrul domeniilor, fost director al Casei centrale a Băncilor populare a murit. Răposatul a fost un economist de frunte, care a reprezentat statul român și Băncile Populare la diferite congrese internaționale.

— *George Vasu*, directorul executiv al băncii «Voileana» în Voila a decedat în etate de 70 ani.

Cursul devizelor și monetelor.¹

	Bani	Marfă
Amsterdam	664—	665—
Zürich	328·50	329·50
Berlin	185·85	186·25
București	154—	155—
Christiania	437·50	438·50
Kopenhaga	413—	414—
Stockholm	455·50	456·50
Marce bilete	185·85	186·25
Franci elvețieni	328—	330—
Ruble Romanoy	250—	—
Ruble Duma	235—	—

Monete de aur:

Galben	28—
20 Marce	38·75
20 Franci	47·50
Funt englez	60—
10 Ruble	63·25

AVIZ.

Prima școală ardeleană de stenografie românească în Sibiu.

Cu ocazia adunării naționale dela Alba-Iulia, unde subsemnatul am funcționat singur ca stenograf român, mi s'a cerut din multe părți, să deschid o școală de stenografie românească.

În urmare îmi iau voie a comunica tuturor intelectualilor noștri, cari înțeleg necesitatea și foloasele stenografiei, și în special ale stenografiei românești, că voi începe un ciclu complet de prelegeri de stenografie românească la **22 Ianuarie 1919 st. n. în Sibiu**, sub egida și sub controlul „Asociațiunei”.

Grupând participanții, resp. participantele în grupe după gradul studiilor absolvate, intenționez a

¹ Cursurile acestea sunt cele comunicate de Centrala devizelor din Budapesta.

face instrucția în mod paralel pentru trei grupe astfel, ca fiecare grupă să fie ocupată în câte două zile pe săptămână și anume în fiecare zi câte două ore.

Instrucția va ținea trei luni cu observarea, că participanții, cari din cauze neprevăzute ar fi siliți să întrerupă cursul, resp. nu ar fi destul de bine pregătiți pentru a putea corespunde cerințelor de examen la încheierea celor trei luni, se vor admite fără taxă deosebită la continuarea instrucției în proximitate curs de alte trei luni.

Examenul de încheiere este obligator pentru toți participanții fără deosebire și se va ține sub controlul unui juriu de examinare, care va fi chemat să verifice:

a) alegerea textului de dictat la examen astfel, ca participanților să le fie absolut necunoscut;

b) manuirea sistemului cu o iuțeală de 120 silabe la minută, dictate fluent în curs de 20 de minute;

c) transcrierea imediată a stenogramei scrise de altă mână;

d) confrontarea transcrierii cu textul dictat.

Ceice doresc a participa la acest curs, sunt rugați să se anunțe la subsemnatul cel mai târziu până la **16 Ianuarie st. n. 1919. Taxa este de K 120** — pentru fiecare participant, fără deosebire, și trebuie plătită întreagă, anticipativ.

Pentru formarea unei garde de stenografi români de încredere, dar și cu considerare la viitorul școlii și al Reuniunii noastre de stenografie, ce o proiectăm, condițiile nu pot fi mai ușoare, dar nici mai grele.

La popoarele civilizate și libere stenografia e o armă de cultură națională foarte răspândită și noi în special avem datorința să cultivăm o stenografie românească bună.

Sibiu, la 6 Decembrie 1918.

Vasile Vlaicu m. p.,

funcț. sup. la «Banca Generală de Asigurare».

Văzut:

A. Bârseanu m. p.,
prezid. «Asociațiunii».

BIBLIOGRAFIE.

Anuarul Băncilor române pe 1919 Anul XX. Redactor: *Constantin Popp*. Editura «Solidarității». Sibiu. Tiparul Tipografiei Arhidiecezane 1918. Prețul K 10.

Cunoscutul șematism al institutelor noastre financiare a apărut zilele trecute în extensiune de 8 coale.

Conține datele privitoare la firma, anul fondării, capital social, prețul acțiilor, dividenda prescripțiunea cupoanelor, dreptul de votare, firmarea direcțiunea, comitetul de supraveghiere și funcționari, apoi bilanțul

și contul profit și pierdere pe 1917, distribuirea profitului net și a cotei de binefacere dela 113 bănci, ca societăți pe acții, 23 însoțiri și 7 alte întreprinderi. Apoi datele privitoare la «Banca generală de asigurare» și la «Solidaritatea», precum și la băncile revizuite în 1918 prin revizori experți. În fine o tabelă a dividendei băncilor române pe 1917 și o cheie pentru bilanț: un mic dicționar german și maghiar.

Sumarul:

O chestiune de actualitate. — La chestiunea succesiunii. — Situația financiară. — Amănuntele financiare ale armistițiului. — Statificarea asigurărilor. — *Cronică*: Ocuparea tuturor ținuturilor locuite de Români prin armatele române. Guvernul nostru central. Serviciu de noapte la unele oficii postale. Comisari de alimentare. Cursul coroanei. Pentru restabilirea ordinii. Dreptul de dispoziție asupra materialelor, produselor și mărfurilor. Impedecarea folosirii cerealelor la fert de spirit. Apel. Necrolog. — *Cursul devizelor și monetelor*. *Aviz*.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

Prețul K 3.—

Se poate comanda la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

Prețul K 3.—

Se poate comanda la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

REVISTA ECONOMICĂ

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bândăna, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T-Uzdin), Concordia (Gheria), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștëm), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurșana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Seldăgeana, Sentinela, Silvânia, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Redactor responsabil:

Constantin Pop.

Anul **XX.**

1918.

SIBIIU.

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE.

1919.

Sumarul „Revistei Economice” pe anul 1918.

	Pagina
Bănci și alte întreprinderi.	
Agricola, Hunedoara (Urcare de capital)	7
Agricola, Hunedoara	307
Aquila	299
Albina (aprecierea bilanțului)	157
— (adunarea gen.)	173
— (comunicat)	191
Andreiana	147
Armonia	111
Bihoreana (urcarea capitalului)	248
Banca generală de asigurare	184
— (adunarea generală)	238
Cassa de păstrare, Mercurea	160
Cassa de păstrare, Săliște	216
— istoricul ei)	291, 306, 322, 330
Chiorana	227
Cordiana	179
Grănițerul	99
Lumina	389, 395
Mercur	147
Mielul	147
Patria	111
Pomăria	192
Poporul Român» soc. pe acții	368
Sătmăreana	128
Sebeșana Caransebeș	216
Sentinela	127
Severineana	424, 437
Silvania	160
Șoimul, Uioara	161
Reorganizarea «Solidarității (un ecou)	28
«Solidaritatea» (Convocarea adun. gen.)	269
— Reviziile	7, 22, 127, 191
— Raportul Direcțiunii	270
— Lămurire	180
— Lista băncilor revizuite	271
— Ședința direcțiunii	280
— adunarea generală	307
Someșana	179
Strugurul, Pianul-de-sus	204
Victoria (aprecierea bilanțului ei)	145
— (adunarea gen.)	158
Vulturul, Sănmărtin	242
Vălturul, Tășnad	179

Bilanțuri pe 1917.

	Rev. Econ. Nr.
Agricola, Hunedoara	Nr. 28
Agricola, Sebeșul-săsesc	Nr. 7
Ajutorul	Nr. 6
Albina	Nr. 12
Ardeleana	Nr. 12
Arieșana	Nr. 11
Armonia	Nr. 6
Auraria	Nr. 13
Bănatul	Nr. 29
Bănățana	Nr. 2
Banca generală de asigurare	Nr. 15
Banca Poporală, Arpașul-inferior	Nr. 7
Banca Poporală, Birchiș	Nr. 8
Banca Poporală Dej	Nr. 6
Banca Poporală, Zagra	Nr. 8
Bihoreana	Nr. 6
Bistrițana	Nr. 11
Brădetul	Nr. 9
Buna	Nr. 12
Câmpiana	Nr. 17

Cârțișoreana	Nr. 6
Cassa de păstrare, Mercurea	Nr. 8
Cassa de păstrare, Sasca-mont.	Nr. 2
Cassa de păstrare, Șinca-nouă	Nr. 19
Cerbul	Nr. 13
Cetatea	Nr. 10
Chioreana	Nr. 12
Codreana	Nr. 10 și 11
Codru	Nr. 13
Concordia, Uzdin-Ozora	Nr. 9
Cordiana	Nr. 4
Coroana	Nr. 11
Corvineana	Nr. 8
Creditul	Nr. 25
Crișana	Nr. 10
Cugiereana	Nr. 9
Detunata	Nr. 16
Doina	Nr. 9
Drăganul	Nr. 6
Dunăreana	Nr. 8
Economia, Cohalm	Nr. 8
Economul	Nr. 13
Frățietatea	Nr. 8
Furnica	Nr. 7
Geogeană	Nr. 11
Gorunul	Nr. 8
Grănițerul, H.-Dobra	Nr. 4
Grănițerul, Hereșeni	Nr. 7
Hațiegana	Nr. 11
Izvorul, Ighiu	Nr. 17
Lăpușana	Nr. 11
Lipovana	Nr. 7
Luceafărul, Vârșeț	Nr. 9
Lumina	Nr. 12
Luncana	Nr. 33
Maramurășana	Nr. 11
Mărgineana	Nr. 9
Mercur	Nr. 3
Mielul	Nr. 9
Minerva	Nr. 8
Mureșana	Nr. 10
Mureșanul	Nr. 5
Nădlăcana	Nr. 8
Negoiul	Nr. 5
Noiana	Nr. 10
Olteana	Nr. 6
Oraviceana	Nr. 13
Oriental	Nr. 7
Patria	Nr. 5
Pesăcana	Nr. 11
Piatra	Nr. 10
Poporul, Lugoj	Nr. 14
Poporul, Săliște	Nr. 13
Porumbăceana	Nr. 12
Progresul	Nr. 2
Răureana, Capolnoc-Mănăștur	Nr. 7
Răureana, Giurgiu	Nr. 10
Săcana, Sacul	Nr. 23
Sătmăreana	Nr. 6
Sebeșana, Caransebeș	Nr. 10
Sebeșana, Sebeșul-săsesc	Nr. 15
Selăgiana	Nr. 6
Sentinela	Nr. 8
Silvania	Nr. 7
Someșana	Nr. 7
Speranța, Hosman	Nr. 6
Șercăiana	Nr. 22
Șincana	Nr. 32
Șoimul, Uioara	Nr. 10
Șoimul, Vașcău	Nr. 5
Șteaua	Nr. 4
Strugurul	Nr. 7
Surul	Nr. 13

Târnavéana	Nr. 2
Ternovana	Nr. 7
Țibleșana	Nr. 15
Timișiana, Timișoara	Nr. 10
Ucia-mare	Nr. 3
Unirea	Nr. 13 și Nr. 14
Vatra	Nr. 10
Victoria	Nr. 11
Viitorul	Nr. 19
Vlădeasa	Nr. 10
Voileana	Nr. 7
Vulturul, Tășnad	Nr. 7
Zărândeana	Nr. 8
Zlăgneana	Nr. 11
Zorile	Nr. 21
Agraria, Bánffyhungad	Nr. 30
Aurora Năsăud	Nr. 8
Buciumana, Bucium	Nr. 15
Buna, Feleacul-săsesc	Nr. 12
Câmpiana, Ceanul-mare	Nr. 16
Cassa de păstrare (reun.) Săliște	Nr. 10
Cetatea, Cohalm	Nr. 10 și 11
Doina, Beiuș	Nr. 16
Hondoleana, Hondol	Nr. 22
Insoțirea de credit, Agârbiciu	Nr. 8
„ „ „ Cărstău	Nr. 13
„ „ „ Comana-sup.	Nr. 16
„ „ „ Daneș	Nr. 20
„ „ „ Dridiș	Nr. 16
„ „ „ Feldioara	Nr. 33
„ „ „ Hurez	Nr. 14
„ „ „ Luța	Nr. 22
„ „ „ Săsăuși	Nr. 35
Cassa de păstrare din Ujozora Nr.	13—14
Ústredná banka účastiny spolok Praga-Budapesta	Nr. 29
Lina, Ceanul-deșert	Nr. 16
Micușana	Nr. 15
Mușcelul, Tohanul-vechin	Nr. 28
Opinca, Chiachi-Gârbău	Nr. 24
Pruna	Nr. 31
Reuniunea de împrum. și păstrare în Sălciua-de-jos	Nr. 24
Solidaritatea, Sibiu	Nr. 24
Văleana, Măhaciu	Nr. 24
Fundațiunea ziariștilor din Ungaria	Nr. 16

Pagina.

Economie politică, finanțe etc.	
Activitatea economică a puterilor centrale în România	330
Adunarea dela Alba-Iulia	434
— Hotărârile ei	439
Amănuntele financiare ale armistițiului	462
Ardealul, Banatul și Ungaria din punct de vedere economic	442
Asigurarea muncitorilor (noua ordonanță)	367
Banca Austro Ungară și statul Cehoslovac	445 449
Banca Austro-Ungară (încheierile pe 1917)	27 43 60
Banca gen. de asigurare pentru împrumuturile de războiu	274
Băncile românești și unele ziare ungarești	229
Băncile săsești (concentrarea lor)	383
Bancnotele în franci și lei emisiunea germană	449

	Pagina
Banii noștrii	352
Bani ori capital	247
Bani și măsuri vechi	422
Banii fac anii	19
Ce avem?	443
Ce perde Ungaria economiceste?	448
Centrală particulară	125
Centralele de război	43
Cerșitorie din speculă	410
Chestiunea reviziilor (o lămurire)	25
Chestiune de actualitate	459
Cifre interesante și instructive	351
Comerciu cu devize	305
Comerciu și industrie la băncile din Praga	339
Congresul I al inginerilor români	455
Consecvențele economice al uniunii personale	415
Contabilitatea dublă (desvoltarea ei)	374
Contabilitatea sistematică (însemnătatea ei pentru desvoltarea capitalismului)	337
Contabilitatea simplificată	18
Contra bolșevismului	436
Contribuția de avere odată pentru totdeauna	237
Correspondența comercială in lumina reformelor	287
Cronica economică a anului 1917	2
Crucea Roșie, cualificarea serviciului	368
Cum va fi viitorul?	186
Cursul dinarului	450
Cursul valutei, și monetelor străine	449
Declarațiile partidului social-democrat român	440
Dela distanța de 1/2 secol	98
De ale funcționarilor	77
Din economia populară	177
Disciplină și responsabilitate la funcționari	175
Dispensele militare	227
Economie popularizată	417
Evaluarea edificiilor	32
Falimente de stat	26
In anul XX-lea	1
Imprumutul de războiu ungar VIII	273
Imprumutul de război ungar VIII — prelungirea termenului	305 308
Imprumuturile de războiu	428
La demobilizare	429, 433
La situație	427
Lipsa de bancnote	419
Lipsa de bancnote (o încercare pentru curmarea ei)	437
Măsura și cumpăt	201
Memento	375
Motoare de arat, «Pragă»	358
Munca și răsplata	448
Noile imprumuturi de războiu	261
O alianță economică cu Germania	295 303 310 318, 328
O propunere	376
O paralelă	6
Pentru păstrarea pământului	35
Politică agrară democratică	97
Programul economic al guvernului	41
Pro domo I. I. Lăpădatu	230 238
Prohibirea urcării de capital	364
Prohibirea urcării de capital și centralizarea vieții economice	373
Prohibirea urcării de capital (modificarea ordonanței)	389
Prohibirea urcării de capital (legalitatea ei)	407
Problemele economice ale viitorului apropiat	221
Problemele consiliului dirigent și Gazeta oficială	452
Războiul mondial și comerțul mondial	355
Răscumpărarea banconotelor in lire	449
Reactivare sau contracte nouă?	431
Reflecții actuale	224
Reforma agrară in România	365
Reforma constituțională in Austria	401
Reforma proprietății	383

	Pagina
Restrângerea circulației imobilelor și Sașii	9, 422
Restrângerea circulației imobilelor	7, 11, 17, 34, 147, 179, 265, 293, 316, 343, 345
Restrângerea circulației imobilelor (dipoziiții noue)	412
— declarația lui Wekerle	417
Restrângerea circulației imobilelor (efectele economice și sociale)	453
Revizorii experți	371, 379, 387, 392
Rolul preșidenților de direcțiune	313
Să ne cunoaștem	447
Să ținem pas cu lumea	311
Salarizarea funcționarilor	399
Silvania	57
Schimbul de mărfuri cu Ucraina	78
Scrisoare deschisă către direcțiunea «Solidarității»	176
Situația financiară	42, 158, 224, 256, 289, 362, 391
Situația agricolă	289
Situația financiară	462
Situația financiară a statelor neutrale	424
Spre un viitor mai bun	431
Structura noastră social-economică	279, 335, 344, 397
Sucesiunea financiară a statelor	451
Sucesiunea financiară a statelor	461
Tarifa advocaților sibieni	411
Tratatul de pace cu România	341
Ústredna banka, Bpesta	315
Voiește și vei putea	109
Wilson (părerea unui scriitor maghiar)	381
— nota către Români	427

Jurisdicțiune.

Adun. gen. a soc. ge acți sub concurs	292
Cambiul perdut după achitare	377
Capacitatea cambială pasivă a femeilor	126
Cavent, amanet	402, 410, 423
Dispensiile militare (noua ordonanță)	214
Incetarea plăților (criteriile externe)	11
Invalidarea judecătorească a contractului privitor la asigurarea sticlei	430
Incuviințarea licitațiilor de imobile	217
Legea despre economia și poliția de câmp	5
Legitimarea acționarului la adun. gen.	5
Minimul nesecuestrabil la salare	5
Modificarea legilor de dare	161
Moratoriul pentru Ardeal	7
Moratoriul ardelean (prolongirea lui)	323
Obligamentul debitorului cambial	177
Opreliștea înființării de bănci noue	100, 323
Ordonanța asupra dividendelor și tantiemelor	110
Ordon guvernului privitoare la noua recoltă	283
Ordonanțele referitoare la recolta de cereale	257
Proiectul de lege nou asupra societăților pe acții	245, 254, 262, 272, 281, 290, 297, 313, 321
Proiecte de legi social-politice	324
Protestul cambial (ordonanța)	7
Protestul cambial (termenul prolongit)	288
Protestul cambial (noua ordonanță)	176, 394
Publicarea bilanțului în ziare obligatoare	248
Reprezentarea societății pe acții in procesul intentat unui membru al direcțiunii	411
Responsabilitatea direcțiunii	126
Responsabilitatea membrilor din direcțiune	146
Taxe de brevete (prolongirea termenului)	292
Transmiterea contractului bilateral	126

Afaceri de dare.

Ce se poate considera ca venit provenit din acții?	80
Centrala institutelor financiare și noile impozite	126

	Pagina
Competința erarială a polițelor și a premiilor de asigurare	340
Competința de timbru in caz de proces	126
Competința transcrierilor de avere	416
Dreptul de recurs in contra impozitului	126
Impozitul după remunerațiile funcționarilor	177
Impozitul intereselor de cont-curent	60
Impozitul Bonurilor de cassă	332
Reforma impozitelor	253
Restituirea competenței de timbru	126
Stabilirea impozitului de venit cl. IV.	126
Timbrul procesului verbal	126
Scutire de competență la fuziuni	345
Terminul de prezentare a faziunilor de dare	340, 384
Timbrul decisului negativ al autorităților funduare	126
Valoarea de circulațiune a efectelor	377
Venitul de interese după obligațiunile de împrumut	177

Asigurări.

Asigurări	146
Asigurările contra gheței	222
Asigurările de credite	10
Asigurările populare	187, 212
Asigurările populare o voce competentă	282
Asigurări populare (rectificare de afară)	225
Noua lege a contractelor de asigurare in Austria	78
Statificarea asigurărilor (Planuri)	4

Comunicație.

Căile ferate de stat ungare (jubileul lor)	308
Circulația postală cu România	378
Circulația telegrafică cu România	412
Comunicația de scrisori cu Statele unite	384
Pachetarea expedițiilor cu valori	148
Restricții in circulațiunea postală și telegrafică	359
Serviciu de noapte	464
Taxele postale la scrisori cu valori	333
Urcarea taxelor postale	264

Agriculturi.

Camere agricole	217
Monopol pentru vin	293
Prețul maximal al grâului	80
Prețuri maximale pentru produse agricole	99
Prețul maximal al legumelor etc.	129
Prețul vinului	248 316 404 425
Prețul zarzavaturilor legumelor și poamelor	22
Recolta moadială	45
Reforma legii silvanale	293
Starea viilor și prețul vinului	298

Statistică.

Mișcarea populațiunii in Ungaria	128
Proprietatea fonciară a orașelor și comunelor din Ungaria	21
Reducerea nașterilor in războiul mondial	333
Rezultatul recensământului in Sibiu	227
Statistică asupra aprovizionării publice	161
Structura noastră economică	279, 335, 344
Teritoriul României mari	449

Invățământ.

Academia veterinară in Budapeta (înscrierile)	308
Prima școală ardeleană de strenografie românească	450
Școala agronomică in Lugoș	323

	Pagina
Școala agronomică în Șimleul Silvaniei (condiții de primire)	299
Școala agronomică, (burse) Mediaș	324
Școala de grădinarie a statului (inscrierile)	353
Școala comerc. română Brașov	359
— Profesori noi	359
— Examenul de maturitate	282
— Aviz școlar	331
Școală medie cu economie de model	412
Școala de stenografie românească	457
Curs pentru conservarea și prelucrarea poamelor și legumelor	248

Cronică.

Adunările generale ale băncilor noastre	45, 128
Agoniseala bănească a «Reuniunii meseriașilor rom. din Sibiu»	395
Albumul de războiu Reg. Nr. 50	192
Apel către funcționarii de justiție	458
Apelul Senatului național român clujan	434
Aprovizionarea armatei cu vin	404
Asociațiunea (averea ei)	437
— (Dare de seamă) 160, 215, 242, 369, 438,	
Apel către medicii veterinari din Transilvania, Bănat și Ungaria	465
Banca Austro-Ungară — Bonuri de casă 161, 175, 283,	378
Banca Austro-Ungară (aurul ei)	425
— cecuri verificate	425
— comisar Beck L.	430
— datoria Austriei	430, 432
Banca Națională a României (reorganizarea ei)	345, 430
Bani ucrainieni	80
Bănci germane în București	192
Băncile noastre (adunările generale)	79
Băncile noastre pentru împrum. VII.	11
Bănci din provincie, contra celor din capitală	412
Bancnote false à K 1.—	234
Bancnote à K 5.—	275
Bancnote à K 100 milioane	404
Dr. Boilă Romul, șef la resortul comunicațiilor	457
Dr. Bontescu Victor, șef la resortul agriculturii și comerțului	456
† Bercan Ioan	7
† Birăuțiu Dimitrie	274
Bursa de efecte, București	418
Bursă de efecte în Arad	368
Căștigurile de războiu ale miliardarilor americani	353
Ceara roșie	180
Cele mai vechi bănci din lume	360
Centrala institutelor de bani	100, 217
Centrală pentru devize în România	345, 377
Cerneala — scumpirea ei	111
Chirca Ioan — sărbătorirea lui	99
Circulația bancnotelor în Europa	367
† Comanescu Emil	384
Comerciu de lemne (viitorul lui)	21
Comerciu de schimb din oficiu	274
Comisari români în județul Târnaveni-mici	458
Comisari de alimentare	465
Conduct de petrol Ploiești - Oderberg	242

	Pagina
Consiliul dirigenț (constituirea)	440
† Cosma Andreiu	327, 332
Cosma Parteniu, unde este	457
Cuota	7
Cuota alimentară	299
Cursul coroanei	458, 465
Cursul Leilor	465
Cursul devizelor 6, 21, 28, 45, 80, 360,	412
	425, 465
Cursul efectelor ungare	658
Datoria de războiu a Ungariei	438
† Dima Nicolae	417
Disagiul Dollarului	353
Dispensarea funcționarilor de bancă	395
Dividenda băncilor noastre	110, 216
† Dobrota Nicolae	384
Dorințele funcționarilor privați din Ungaria	438
Dreptul de dispoziție asupra materialelor, produselor și mărfurilor	465
Emigrarea și repatrierea	404
Etalonul oficial la băncile de emisiune din Europa	412
Fi-va războiu economic după războiu?	438
Fondare germano-română în România	385
Fondări nouă pe terenul afacerilor de asigurări	385
Fondări nouă și urcări de capital 1917	21
Fondul de teatru român (averea)	100
Fondul ziariștilor (Dare de seamă) 265, 275, 293, 299, 308,	324
Forța financiară a băncilor din Buda-pesta în 1917	340
† Fotin Enescu	465
Flueraș Ioan, șef la resortul ocrotirilor sociale	457
† Ganea Mihail	449
Germani dobrogeni coloniști în Ardeal	36
† Goia Alexandru	242
Guvernul nostru central	464
† Hangea B. Izidor	417
Hangya și însoțirile ei	324
Dr. Hantos Elemér, director al «Cassei de păstrare postale ungare»	100
Hodoș Iuniu Brut sărbătorirea lui	111
În atențiunea industriașilor	215
† Izák Igor Svetozar	424
Industria de casă ardeleană (o acțiune)	352
Împrumutul de războiu VIII (Rezultatul subscripțiunii)	360
Împrumut intern în România	368, 384
Împiedecarea folosirii cerealelor la fert de spirt	465
Iosif Ioan, diplomat în științele financ.	299
Jumanca Iosif, șef la resortul industriei	457
† Lebu Alexandru	434
Legătoare pentru cupoane	111
Licuidări forțate de întreprinderi în România	111
Lire austro-ungare	7
Lire bancnote	324
Maghiarizarea comerțului	389
† Manea Alexă	437
Mișcarea capitalurilor sem. I. 1918	316
Misselbacher I. B. Centenar	340
† Muntean Dănilă	395
Nouă mijloace de plată legale	430
Noul guvern democratic	430
Obligațiuni de stat rusești (stampilarea lor)	368

	Pagina
Ocuparea tuturor ținuturilor locuite de români prin armatele române	464
Oi din România în Ungaria	257
Orizonturi nouă	217
Országos kereskedelmi közlöny	369
Plăți vamale în bancnote	389
† Popoviciu Atanase	395
Dr. Popovics Alexandru, ministru de finanțe ungar	80
Pretensiunile funcționarilor de bancă austriaci	395
Problemele viitoare ale institutelor de bani asociate în «Solidaritatea»	283
Progresul economic al Statelor Unite	345
Prețul vinului	316, 404
Prohibirea exportului de alimente	457
Proiecte de legi financiare nouă	324
Prolongarea certificatelor de așteptare a dispensațiilor	191
Protocolul firmelor comerciale	28
Prețul aurului și argintului	45
Raiffesen, centenarul	180
Raritate în războiul mondial	323
Războiul economic după război	217, 242
Rectificare din afară	204
Reforma proprietății	360
Reorganizarea institutelor de credit fonciar în România	308
Restrângerea circulațiunii vitelor cornute și a oilor	128
† Rimbaș Petru	458
† Săbădeanu Ioan	234
Siguranța împrum. de război	425
Sindicat românesc pentru politica de realități	449
Sistem de bancă internațional pentru control	430
Statistica interesantă	425
† Dr. Suciuc Ioan	257
Tantieme cedate	192
Timpul de vară	161
Tansport liber pentru zarzavat etc.	425
Ucenicii femeii	21
Ucraina	61
Urcarea artificială a cursului devizelor antantei	378
Urcarea taxelor veterinarilor	192
Urzicile	128
† Uvegeș Valeriu	265
Valuta (acordul austro-român)	384
Valuta în Coroane sau în Marce	257
† Vasilor, Petru	274
† Vasu George	465
Dr. Vlad Aurel șef la resortul finanțelor	456
† Vlăduțiu Iuliu C.	192

Bibliografie.

Alianță economică cu Germania	361
Anuarul băncilor române	61
Biblioteca Ardealului	316
Biblioteca Sămănătorul	148
Calendarul diecezan 1919	406
Calendarul partidului național român	24
Curs elementar de stenografie rom.	142
Lumina	88
Gazeta oficială	450
Gazeta Poporului	37